

1. ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԱՂՅՈՒՄԱԿՆԵՐ

§ 1.1. Excel/ էլեկտրոնային աղյուսակ

7-րդ դասարանում Excel էլեկտրոնային աղյուսակի միջավայրում աշխատելիս, կարծում ենք, գնահատեցիք դրա կիրառման օգտակարությունը: Դասագրքի այս գլխի շրջանակում շարունակելու ենք ծանոթանալ այդ էլեկտրոնային աղյուսակի աշխատանքին:

Նախ համառոտ կերպով հիշեցնենք Excel էլեկտրոնային աղյուսակի վերաբերյալ ձեզ հայտնի նյութը:

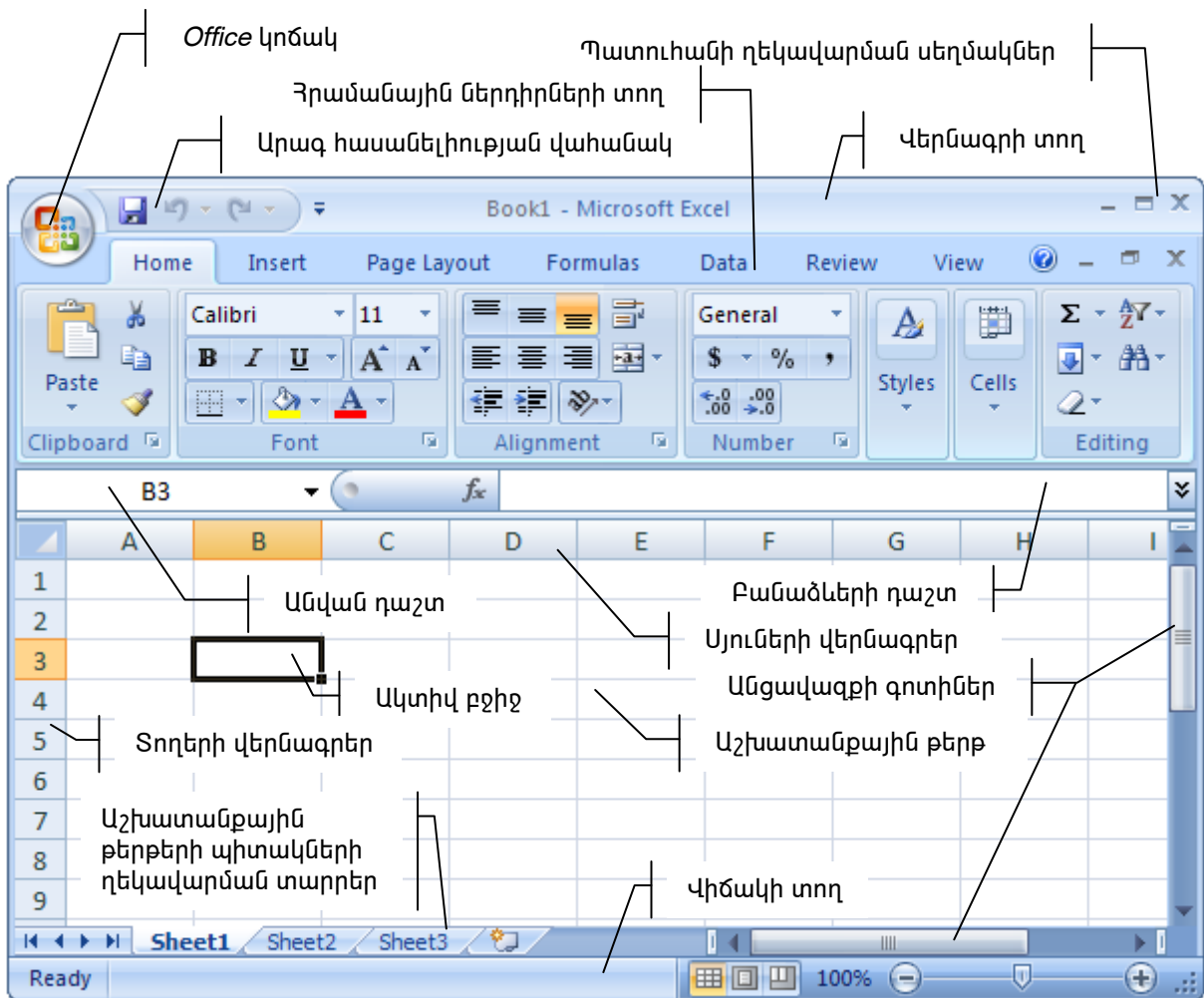
Հիշենք, որ Excel 2007 էլեկտրոնային աղյուսակի միջավայր մտնելու համար պետք է հաջորդաբար կատարել հետևյալ քայլերը.

Start→All Programs→MS Office→Microsoft Office Excel 2007

Excel 2007 էլեկտրոնային աղյուսակի հիմնական աշխատանքային պատուհանն ունի նկ. 1.1-ում պատկերված տեսքը:

Հիշեցնենք, որ էլեկտրոնային աղյուսակի աշխատանքային թերթը բաղկացած է լատինական այբուբենի տառերով նշված *սյուներից* և բնական թվերով համարակալված *ստորերից*: Յուրաքանչյուր բջիջ ունի իր *հասցեն*, որը կազմվում է այն սյան անունով ու տողի համարով, որոնց հատման տեղում գտնվում է տվյալ բջիջը, օրինակ՝ B4: Անհրաժեշտության դեպքում միևնույն տողի կամ սյան վրա գտնվող հարևան բջիջներով կազմում են բջիջների բլոկ, որի հասցեն կարելի է գրել անվան դաշտում՝ նշելով բլոկը կազմող վերին ձախ և ստորին աջ բջիջների հասցեները՝ դրանք իրարից բաժանելով երկու կետով, օրինակ՝ B2:C4:

Excel էլեկտրոնային աղյուսակում բջիջը կարող է պարունակել թիվ, բանաձև կամ տեքստ: Ինչպես արդեն գիտեք՝ թվային տիպի տվյալներ են թվային հաստատունները, ամսաթիվն ու ժամանակը: Բանաձևը գործողությունների կատարման կարգը սահմանող հրահանգ է, որը կարող է բջիջների հասցեներ, թվեր, գործողությունների նշաններ և ֆունկցիաների անվանումներ պարունակել: Այն տվյալները, որոնք սպասարկվող ծրագրի կողմից որպես թվային տվյալներ չեն ճանաչվում, ընդունվում են որպես տեքստային տվյալներ: Բջիջ ներմուծված տեքստի երկարությունը կարող է լինել մինչև 255 պայմանաշան:

Նկ. 1.1. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակի պատուհանը

Քիջ տվյալներ ներմուծելու համար անհրաժեշտ է.

- ⇒ ընտրել քիջը,
- ⇒ ներմուծել տվյալները,
- ⇒ ներմուծումն ավարտել կամ *Enter* ստեղծով կամ բանաձևերի դաշտի կոճակով, կամ՝ անցնելով այլ քիջի:

Բանաձև ներմուծելիս այն պետք է սկսել հավասարության (=) պայմանանշանով:

Քիջից տվյալները ջնջելու համար անհրաժեշտ է մկնիկի ցուցիչով ընտրել տվյալ քիջն ու սեղմել *Delete* ստեղծը:

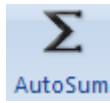
Քիջում եղած տվյալները փոփոխելու համար անհրաժեշտ է մկնիկի ցուցիչով տեղադրել տվյալ քիջի վրա, մկնիկի ձախ սեղմակի կրկնակի սեղմում կատարել ու խմբագրել եղած ինֆորմացիան: Հիշեցնենք նաև, որ քիջի պարունակությունը կարելի է խմբագրել նաև բանաձևերի դաշտի միջոցով:

Excel էլեկտրոնային աղյուսակում արված վերջին գործողությունը կարելի է չեղյալ դարձնել (անտեսել) արագ հասանելիության վահանակի (Undo), իսկ չեղյալ դարձված վերջին գործողությունը վերականգնել՝ (Redo) կոճակով:

Excel-ում կիրառվում են թվաբանական հետևյալ գործողությունները. գումարում՝ +, հանում՝ -, բազմապատկում՝ *, բաժանում՝ /, տոկոս՝ %, աստիճանի բարձրացում՝ ^: Հաշվումներ իրականացնելիս կիրառվում է գործողությունների կատարման առաջնահերթության մաթեմատիկայում ընդունված ձեզ հայտնի կարգը: Ինչպես մաթեմատիկայում, այստեղ ևս փակագծերի կիրառումը կարող է փոխել գործողությունների կատարման հաջորդականությունը:

Excel էլեկտրոնային աղյուսակի ստանդարտ ֆունկցիաների հավաքածուից մենք ուսումնասիրել ենք միայն գումարի հաշվման համար նախատեսված SUM ֆունկցիան: Այն բջիջների բլոկի վրա կիրառելու համար անհրաժեշտ է.

- ⇒ ընտրել այն բջիջը, որտեղ պետք է պահպանվի հաշվարկվելիք գումարի արժեքը,
- ⇒ Formulas մերդիրի Function Library խմբից ընտրել գումարի հաշվման

համար նախատեսված AutoSum գործիքը,

- ⇒ մկնիկի ձախ սեղմակով նշել այն բջիջները, որոնց պարունակությունների գումարն անհրաժեշտ է հաշվել,
- ⇒ սեղմել Enter ստեղծել կամ բանաձևերի դաշտի կոճակը: